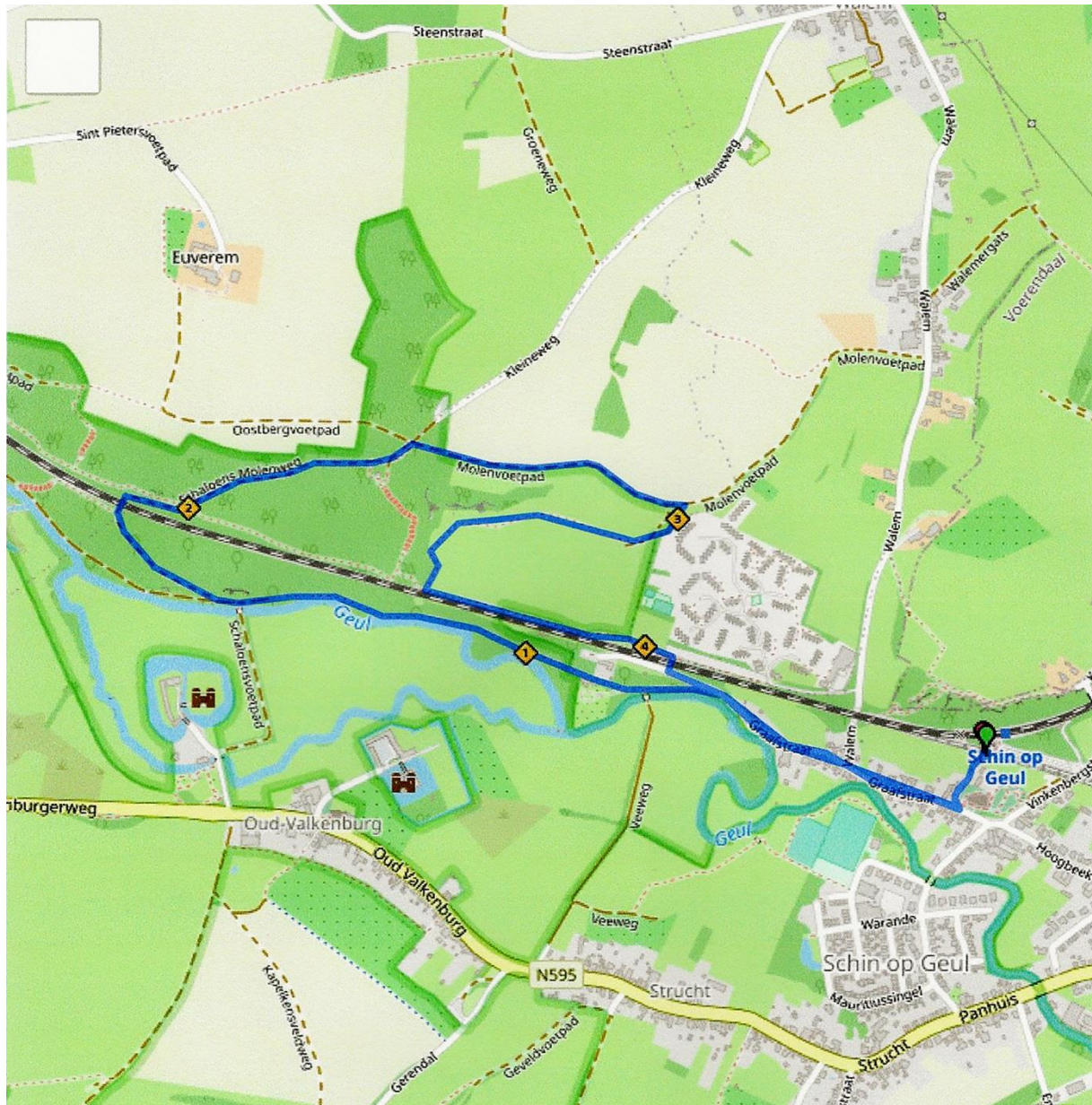

Station Sijmpelveld naar station Schin op Geul.

Naast de wandeling vanuit station Heerlen naar station Sijmpelveld is er voor de liefhebber de mogelijkheid van een leuk 'toetje', nl. om vanuit station Sijmpelveld de stoomtrein te nemen naar Schin op Geul en vanuit dat station een klein rondje (ca. 4,8 km.) te lopen naar de kapel boven op de Schaelsberg, waar tot in begin 20^e eeuw een kluisenaar woonde. Terug bij het station Schin op Geul kan dan de trein terug naar station Sijmpelveld gepakt worden of de stoptrein richting Heerlen.

Route Station Schin op Geul naar 'De Kluis' v.v. (ca. 4,8 km)

Vertrek vanuit station Simpelveld

(foto dhr. K. Werkhoven)

Aankomst op station Schin op Geul.

(foto dhr. K. Werkhoven)

We steken het spoor over richting de Kerk en volgen dit pad naar beneden. Beneden angekommen slaan we rechts af de Graafstraat. Deze volgen we tot op Y-splitsing en houden daar links aan. Bij een huis angekommen houden we rechts aan en gaan door het klaphek. Dit pad langs de Geul volgen we tot na de 2^e brug over de Geul. Rechts staan dan de 'Drie beeldjes'.

De toenmalige bewoner van kasteel Schaloen stak altijd nabij het huidige bruggetje de Geul over om aan de andere kant in het bos op jacht te gaan. Zijn paarden en honden waren dan heel angstig en durfden uiteindelijk deze doorwaadbare plaats niet meer over te steken. De kasteelheer vroeg vervolgens raad bij de kluizenaar op de Sjaalsberg en deze vertelde hem dat de boze geest 'Ruprecht' met zijn spookpaard verantwoordelijk was voor de angsten van zijn dieren. Hij raadde hem aan om de boze geest te verdrijven door daar een religieuze beeldengroep te plaatsen. Deze bestaat uit Christus aan het kruis, geflankeerd door zijn moeder Maria en zijn leerling Johannes, geplaatst als een zgn. Calvariagroep. Het kruisbeeld is in 1900 vervangen en voorzien van een voetstuk met daarin een 4^e beeldje van de heilige Rochus, die vooral werd aangeropen ten tijde van pest epidemieën. De nissen van de flankerende beelden zijn nog origineel en stammen uit 1739, terwijl de originele beelden zijn gestolen en in 1973 zijn vervangen door de huidige beelden, die gemaakt zijn door de Maastrichtse kunstenaar Sjef Eymael.

De Drie Beeldjes

(foto dhr. K. Werkhoven)

Links net voor de brug over de Geul staat een boom met daarin het restant van een Mariabeeldje dat langzamerhand door de boom wordt opgenomen. Inmiddels is dit beeldje geheel in de boom verdwenen.

Het ingegroeide Mariabeeldje in 2017. (foto dhr. K. Werkhoven)

Na de 'Drie beeldjes' nemen we rechts het pad omhoog. Na de brug over de spoorlijn Heerlen-Valkenburg-Maastricht houden we rechts aan het pad omhoog. Na enige tijd is dan aan de rechterkant het religieuze monument "De Kluis".

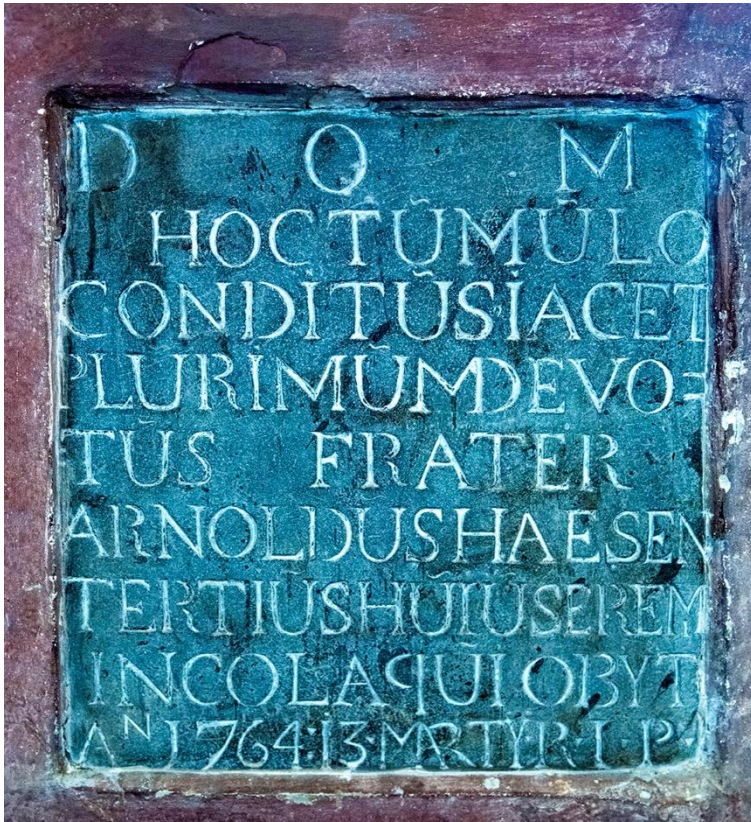
De 'Kluis' is een religieus monument op de top van de Sjaasberg.

Bij de Vrede van Münster (1648), die een einde maakte aan de 80 jarige oorlog, is er geen verdeling tot stand gekomen van de verschillende gebieden in deze regio tussen Spanje en de Republiek der Nederlanden. Pas in 1661 werd er tussen die twee een zgn. 'Partagetraktaat' gesloten, waarbij de landen van Overmaze werden verdeeld. In 1663 is vervolgens die verdeling uitgevoerd.

Mede als gevolg hiervan werden vele kloosterlingen ontheemd en gingen zwerven. Eén van hen was de Franciscaner pater Lourentius Ploumen en hij ontdekte in het Sjaasbergerbos een jachthut. De eigenaren daarvan waren graaf Jan Gerard Hoen van Carthyls en Agnes van Renesse, die op kasteel Schaloen woonden. Hen heeft hij toestemming gevraagd om die jachthut te gaan bewonen als kluisenaar. Zij stemden hiermee in waarna hij vanaf 1688 hier woonde tot aan zijn dood in 1706. Lourentius Ploumen is in het kluiskeppeltje begraven.

De 3^e kluisenaar, Arnoldus Haesen, wist veel over de heilzame werking van kruiden voor de dieren van de veeboeren. Die kruiden verwerkte hij in zgn. 'Sint Teunisbroodjes' die na de mis aan de boeren werden uitgedeeld. Dit trok veel boeren uit de omgeving aan en zij kwamen daarom hier de mis vieren. Deze grote belangstelling noodzaakte dat de kapel moest worden uitgebreid (ca. 1756).

In die periode ontstond ook de 'Sjaasberggank'. Deze bedevaart werd steeds populairder, het aantal pelgrims werd groter en het offerblok steeds voller. Gevolg was dat deze rijkdom ook bij anderen bekend werd met als resultaat dat een zgn. 'Bokkerijdersbende' kluizenaar Arnoldus overviel en hem beroofde van al zijn bezittingen.

De grafsteen van kluizenaar Arnoldus Haesen (foto dhr. K. Werkhoven)

Daarna werden de ramen van tralies voorzien, de deursloten verstevigd en kwam er een tweede kluizenaar wonen. Samen hebben zij een vluchtgang gegraven naar het talud, even ten zuiden in het bos, waardoor zij bij een overval konden vluchten.

De Kapel van De Kluis.

(foto dhr. K. Werkhoven)

Een bijzondere kluizenaar was Henricus Weerts uit Berg en Terblijt, die hier woonde van 1860 tot 1889. Hij gaf gehoor aan een oproep van de toenmalige Paus Pius IX om het Vaticaanse grondgebied te helpen verdedigen tegen de zgn. 'Garibaldisten', die alle gewesten in Italië wilden samenvoegen tot één staat en één natie. Deze Weerts diende in een leger, genaamd de 'Zouaven' dat onder leiding stond van een Belgische oud-generaal. Hun inzet leidde echter niet tot het gewenste resultaat, waarna kluizenaar Weerts nog een boetetocht naar Jeruzalem maakte. Over al deze belevissen schreef hij met een kroontjespen 2 boeken. Uit Jeruzalem bracht hij het schilderij "Gezicht op de Heilige Stad" mee terug naar zijn kapel. Beide zijn te zien in de Vitrinekamer van "De Kluis".

Het schilderij "Gezicht op de Heilige Stad". (foto dhr. K. Werkhoven)

De laatste en 17^e kluizenaar woonde hier tot 1930. Het pand is in 1976 helemaal gerestaureerd en kan bezocht worden. Er vinden geen liturgische diensten meer plaats.

De 'Sjaasberggank' vindt plaats op de laatste zondag van juni en de 'Belangenvereniging Het Actief Trekpaard' (BeHAT) organiseert elk jaar eind oktober/begin november een zgn. Paardenzegening bij De Kluis.

Deze 'Sjaasberggank' wordt georganiseerd door de Stichting Sjaasberggank (opgericht in 1977), die ook het beheer van de kapel heeft overgedragen gekregen van eigenaar Natuurmonumenten. Het is een bedevaart die eindigt met een Openlucht mis, opgedragen door de pastoor van Schin op Geul en begeleid door zangkoren en muziekkorpsen waarbij de Schutterij de erewacht houdt. Na afloop is er de Leonardus of Leijenaartskermis; een mix van traditionele en moderne attracties.

Interieur van de Kapel De Kluis. (foto dhr. K. Werkhoven)

Na een bezoek aan dit religieus monument en de daarachter gelegen 'Kruisweg op de Schaelsberg' kunnen we even uitrusten op enkele banken. Van daaruit hebben we een prachtig uitzicht over het Zuid-Limburgse Heuvelland. Direct daarnaast staat een plaquette met toelichting op dat uitzicht.

Deze Kruisweg is in 1843 gesticht door pastoor Loomans en bestaat uit 13 zgn. staties met litho's achter glas gegroepeerd rondom het symbolische graf van Jezus.

Vervolgens gaan we terug naar het hoofdpad, houden daar rechts aan en slaan op de volgende kruising rechts af; het Molenvoetpad. We volgen dit pad enige honderden meters en gaan net voor het vakantie bungalow park rechts af. Hier volgen we de gele paaltjes. Na enige tijd is rechts een mooi voorbeeld van een mergelgrot te zien in de zgn. Döölkesberg.

Uitzicht op de Döölkesberg

(foto dhr. K. Werkhoven)

Het pad gaat nu tamelijk steil naar beneden en komt uit bij een pad langs de spoorlijn. Hier houden we links aan en volgen dit pad tot aan een tunnel onder het spoor door.

De Mural van de ZLSM op de tunnel onder het 'Miljoenenlijntje'

(foto dhr. K. Werkhoven)

Aan de andere kant van de spoordijk gaan we links af en volgen dit pad tot aan de Kerk. Daar gaan we links af omhoog naar station Schin op Geul.

Praktische informatie:

Het is weliswaar een korte wandeling, maar wel met enkele steile stukken over onverharde paden. Dus niet geschikt voor kinderwagens of voor mensen, die moeilijk ter been zijn.

DE ZLSM rijdt vanuit station Simpelveld met de stoomtrein naar Schin op Geul. Voor de rijdagen en de daarbij behorende vertrektijden zie: www.miljoenenlijn.nl/informatie/rijdagen

De wandeling naar 'De Kluis' kan altijd gemaakt worden. Maar voor een bezoek aan dit religieus monument kunt u alleen terecht op:

Vanaf 1 juli tot oktober op zaterdag en zondag vanaf 11.00 uur tot 16.00 uur en op weekdays van 13.00 tot 16.00 uur. Vanaf half mei tot 1 juli echter alleen in het weekend.

Samengevat betekent het dat als u een reis met de ZLSM wilt combineren met een bezoek aan 'De Kluis' dit alleen kan op zondagen.

De stoptrein (Arriva) vanaf Schin op Geul naar Heerlen vertrekt om (16).24 en (16).54 uur en is dan om 7 minuten over half resp. heel uur in Heerlen.

Horeca is aanwezig in de stationsrestaurant van station Schin op Geul en in diverse cafés langs het begin en einde van de route.